

Doğadaki Ekstrem Olaylar

1. Doğa olayları herhangi bir yerde normal sürecini yaşarken, bazen bu sürecin dışına çıkarak çok nadiren görülen olaylar ya da ilk defa görülen olaylar şeklinde gerçekleşmektedir. Bu şekilde meydana gelen doğa olaylarına ekstrem olaylar denilmektedir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi ekstrem olaylara örnek olarak gösterilemez?

- A) 2004 yılında Güneydoğu Asya'da meydana gelen tsunamide 300 binden fazla can kaybı yaşanması
- B) 1995 Kobe depreminde binlerce kişinin hayatını kaybetmesi
- C) Avustralya'nın iç kesimlerinde günlük sıcaklık farkının yüksek olması
- D) Antartika'nın Vostok İstasyonu'nda sıcaklığın -89°C olarak ölçülmesi
- E) İspanya'nın Sevilla kentinde sıcaklığın 50°C olarak ölçülmesi

2. Aşırı yağışlar, yağmur, kar ve dolu şeklinde gerçekleşir. Sel ve taşkınlar, aşırı yağışların ortaya çıkardığı en önemli sorunlardır. Sel ve taşkınlar bazen çok tehlikeli boyutlara varabilir.

Aşağıdakilerden hangisi sel ve taşkınların olumsuz etkileri arasında yer almaz ?

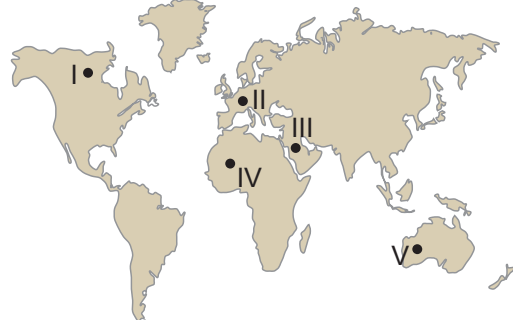
- A) Can ve mal kayıplarının yaşanması
- B) Ulaşımda aksamaların yaşanması
- C) Toprak erozyonunun artması
- D) Barajlarda enerji üretiminin artması
- E) Tarım alanlarını tahrip etmesi

3. I. Kıyı çizgisinin değişmesi
II. Buzul kütlelerinin erimesi
III. Akarsu yataklarının değişmesi

Yukarıda verilen durumlardan hangilerinin ekstrem bir deprem sonucunda meydana gelmesi beklenir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) Yalnız III.
D) I ve III.   E) I, II ve III.

4. Aşağıdaki harita üzerinde beş farklı yer numaralandırılmıştır.

Bu yerlerin hangisinde düşük sıcaklığın beşeri faaliyetler üzerindeki olumsuz etkisinin diğerlerine göre daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

5. Aşağıda verilenlerden hangisi ekstrem yağışlar sonucunda meydana gelecek olaylar arasında gösterilemez?

- A) Ani su baskınlarının yaşanması
- B) Kütle hareketlerinin görülmesi
- C) Taşkın olaylarının yaşanması
- D) Toprak kaymalarının meydana gelmesi
- E) Kasırgaların meydana gelmesi

6. I. Kütle hareketleri
II. Sel ve taşkınlar
III. Depremler

Yukarıda verilen doğal afetlerden hangilerinin meydana gelmesinde iklim koşullarının etkisi olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) Yalnız III.
D) I ve II.   E) I ve III.

Doğadaki Ekstrem Olaylar

7. Japonya'da "2011 yılı Mart ayında saat 05:46'da yerin 24,4 km derinliğinde, 9,0 şiddetinde büyük bir deprem meydana geldi. Deprem etkisiyle oluşan tsunami sonucu ülkede büyük can ve mal kaybı yaşandı.

Yukarıda bahsedilen doğal afetin kökeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klimatolojik   B) Jeolojik   C) Hidroloji
D) Astronomi   E) Biyolojik

8.	<u>Doğa olayı</u>	<u>Kökeni</u>
I.	Kuraklık	→ Astronomi
II.	Deprem	→ Jeolojik
III.	Tsunami	→ Hidrolojik
IV.	Fırtınalar	→ Meteoroloji

Yukarıda verilen doğal olayların oluşum kökenine göre yapılan eşleştirmelerden hangileri yanlıştır?

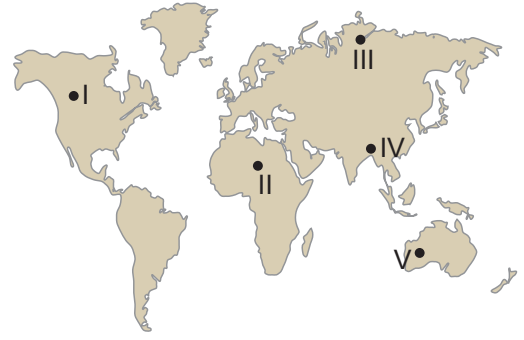
- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.
D) II ve IV.   E) III ve IV.

9. I. Şiddetli yağışlar
II. Meteor düşmesi
III. Sel ve taşkın
IV. Kuraklık

Yukarıda verilen doğa olaylarından hangilerinin meydana gelmesinde insan etkisi olduğu söylenemez?

- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.
D) II ve IV.   E) III ve IV.

10.

Harita üzerinde numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde sel ve taşkın olayları daha fazla görülmektedir?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

11. Ekstrem olayları incelediğimizde son yıllarda dünya üzerinde farklı yer ve zamanlarda etkili bir şekilde oluşmakta olduğunu görmekteyiz.

Aşağıdakilerden hangisinin ekstrem olayların artış göstermesinde etkisinin olduğu söylenemez?

- A) Fosil yakıtların kullanımının artması
B) Bataklıkların kurutulması
C) Sera gazı salınımının artması
D) Erozyon ile mücadele edilmesi
E) Sanayileşme faaliyetlerinin artış göstermesi

12. Yağış yetersizliğine bağlı olarak yeraltı ve yerüstü sularında meydana gelen azalmayla kuraklık ortaya çıkmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi kuraklığın doğaya olan etkileri arasında gösterilemez?

- A) Erozyon
B) Ekosistemlerin bozulması
C) Salgın hastalıkların artması
D) Biyoçeşitlilikte azalma
E) Göllerin kuruması

